

Dosarul nr. 2ra-468/20

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (jud.: N. Ghedrovici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

ÎNCHEIERE

03 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Liudmila Casimova, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Liudmila Casimova împotriva lui Anatolie Miropolschii, Ecaterinei Miropolschii și Oficiului Cadastral Teritorial Anenii Noi, intervenient accesoriu Societatea Comercială „Geocad Expert” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la constatarea legalității planului geometric și a actului de constatare a hotarelor, obligarea semnării de către Anatolie Miropolschii și Ecaterina Miropolschii a planului geometric din 01 februarie 2017 și a actului de constatare, precum și obligarea Oficiului Cadastral să înregistreze modificările efectuate,

împotriva deciziei din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Liudmila Casimova și s-a menținut hotărârea din 17 iunie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 06 martie 2018, Liudmila Casimova a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Miropolschii, Ecaterinei Miropolschii și Oficiului Cadastral Teritorial Anenii Noi, intervenient accesoriu SC „Geocad Expert” SRL cu privire la constatarea legalității planului geometric și a actului de constatare a hotarelor, obligarea semnării de către Anatolie Miropolschii și Ecaterina Miropolschii a planului geometric din 01 februarie 2017 și a actului de constatare, precum și obligarea Oficiului Cadastral să înregistreze modificările efectuate.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că în anul 1998, după decesul soțului său și în baza certificatului de moștenitor legal a devenit proprietara casei de locuit din str. Miciurina 32, or. Anenii Noi. Ulterior, în baza deciziei Consiliului Anenii Noi nr. 2/8-1 din 25 iulie 2003, i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului aferent casei de locuit cu nr. cadastral XXXXXX, cu suprafața de XXXXXX ha. Ca urmare a măsurărilor masive, au fost comise erori la măsurarea suprafeței terenului care aparține reclamantei, iar conform actului de constatare pe teren și planului geometric din 01 decembrie 2017, întocmit de SC „Geocad Expert” SRL s-a constatat că suprafața reală a terenului nu corespunde cu cea indicată în urma

măsurărilor masive. De asemenea, potrivit actului de constatare a hotarelor pe teren din 01 decembrie 2017 și planului geometric, nici hotarele terenului vizat nu corespund.

Liudmila Casimova a susținut că după măsurări s-a adresat Organului Cadastral Teritorial Anenii Noi cu solicitarea de a înregistra modificările suprafeței terenului cu nr. cadastral XXXXXX, însă i s-a refuzat din motiv că, în actele menționate nu sunt semnăturile proprietarilor terenurilor adiacente. Astfel, la solicitarea reclamantei, a specialistului SC „Geocad Expert” SRL și specialistului pentru reglementarea regimului proprietății funciare al Primăriei Anenii Noi, pârâții Anatolie Miropolischii și Ecaterina Miropolischii au refuzat categoric și neîntemeiat să semneze respectivele acte.

Reclamanta a menționat că în urma măsurărilor repetate s-a constatat că suprafața reală a terenului este de XXXXXX ha, adică cu XXXXXX ha mai mult decât suprafața menționată în titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren din anul 2003, eliberat în urma măsurărilor masive, iar prin acțiunile ilegale ale proprietarilor terenurilor adiacente, îi sunt create dificultăți în realizarea dreptului de proprietate asupra acestui teren.

Liudmila Casimova a considerat că prin refuzul pârâților de a înregistra la OCT Anenii Noi modificările în titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren din anul 2003, îi este încălcat atât dreptul de proprietate, cât și dreptul la gestionarea proprietății, deoarece în baza certificatului de moștenitor legal, a devenit proprietara numai a casei de locuit. Astfel, dânsa a întrunit toate condițiile prevăzute art. 20 Cod funciar, care prevăd expres documentele ce confirmă drepturile deținătorului de teren: titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat de autoritățile administrației publice locale în cazul atribuirii de către acesta a terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale sau de către Agenția de Stat Relații Funciare și cadastru în cazul atribuirii de către stat a terenurilor proprietate publică a statului, certificatul de moștenire, contractul de vânzare-cumpărare, contractul de donație, contractul de schimb, contractul de arendă și altele. Totodată, fiind încălcate și prevederile art. 315 Cod civil.

Reclamanta a solicitat constatarea legalității planului geometric din 01 decembrie 2017 a terenului cu nr. cadastral XXXXXX, a actului de constatare pe terenul cu nr. cadastral XXXXXX din 01 decembrie 2017 întocmit de SC „Geocad Expert” SRL și a actului de constatare a hotarelor pe terenul cu nr. cadastral XXXXXX din 01 decembrie 2017, întocmit de SC „Geocad Expert” SRL, obligarea pârâților Anatolie Miropolischii și Ecaterina Miropolischii să semneze planul geometric din 01 decembrie 2017 a terenului cu nr. cadastral XXXXXX, a actului de constatare pe terenul cu nr. cadastral XXXXXX din 01 decembrie 2017, întocmit de către SC „Geocad Expert” SRL și a actului de constatare a hotarelor pe terenul cu nr. cadastral XXXXXX din 01 decembrie 2017 întocmit de SC „Geocad Expert” SRL și obligarea Oficiului Cadastral Teritorial Anenii Noi să înregistreze modificări asupra terenului cu nr. cadastral XXXXXX din suprafața de XXXXXX ha în suprafața de XXXXXX ha, conform actului de constatare pe terenul cu nr. cadastral XXXXXX din 01 decembrie 2017 și a actului de constatare a hotarelor pe terenul cu nr. cadastral XXXXXX din 01 decembrie 2017, întocmite de SC „Geocad Expert” SRL.

Prin hotărârea din 17 iunie 2019 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, acțiunea înaintată de Liudmila Casimova s-a respins, ca neîntemeiată (f.d. 135, 141-143).

La 15 iulie 2019, Liudmila Casimova a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii din 17 iunie 2019 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Liudmila Casimova și s-a menținut hotărârea din 17 iunie 2019 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (f.d. 169-174).

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a reținut că sunt relevante prevederile art. 28 alin. (1) lit. a) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, care stabilește că ”înregistrarea dreptului asupra bunului imobil se face în temeiul actelor administrative emise de autoritățile publice abilitate în modul stabilit de legislație, în vigoare la data adoptării lor, precum și certificatele constatatoare emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, în procedura de aprobare tacită.

Totodată, Curtea de Apel Chișinău a menționat că potrivit art. 9 al Legii nr. 354 din 28 octombrie 2004 cu privire la formarea bunurilor imobile, bunurile imobile se pot forma, prin separare, divizare, comasare, combinare sau reparcelare a bunurilor imobile înregistrate în Registrul bunurilor imobile, iar art. 5 alin. (1) și art. (3) lit. a) al aceleiași Legi prevăd că lucrările cadastrale ce țin de formarea bunurilor imobile se execută de către organele cadastrale teritoriale și de către întreprinderi de stat sau private în ale căror state de personal sunt angajați ingineri cadastrali certificați de către organisme de certificare. Formarea bunului imobil se inițiază de către proprietarul lui, inclusiv statul sau unitatea administrativ-teritorială, prin intermediul autorităților împuternicite cu administrarea bunului.

Mai mult, conform art. 19 alin. (6) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, dacă hotarul general al terenului reprezentat în planul cadastral sau în cel geometric nu corespunde cu posesiunea de fapt a terenurilor și lipsește actul de stabilire a hotarelor, autoritatea administrației publice locale, la cererea proprietarului și din contul acestuia, stabilește hotarele terenului la fața locului. Iar art. 55 alin. (4¹) al aceleiași legi stipulează că dacă la transpunerea pe teren a proiectului de organizare a teritoriului, elaborat în cadrul privatizării pământului, sunt evidențiate erori ce țin de coordonatele hotarelor, iar corectarea acestora nu modifică posesiunea de fapt a terenurilor și nu lezează alte drepturi ale titularilor, se elaborează un plan cadastral corectat, care se aprobă de consiliul local. Decizia consiliului local emisă pe marginea noului plan cadastral va servi drept temei pentru modificarea documentelor cadastrale.

Astfel, instanța de apel a constatat că actele în baza cărora reclamanta insistă a fi operate modificări în Registrul bunurilor imobile vizavi de suprafața terenurilor litigioase afectează dreptul de proprietate al părților, iar solicitarea reclamantei privitor la obligarea părților să semneze actele respective este lipsită de suport legal.

La 21 ianuarie 2020, Liudmila Casimova a declarat recurs împotriva deciziei din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, Liudmila Casimova a indica că instanța de apel nu a respectat limitele judecării apelului, având obligația de a se expune asupra tuturor motivelor invocate în apel, fiind încălcate normele de drept procedural.

Totodată, recurenta a relatat că înscrisurile prezentate în susținerea cererii de apel nu au fost apreciate de către instanță, care a condus la adoptarea unei decizii bazate doar pe aprecierea arbitrară a probelor.

La 12 februarie 2020, în adresa intimațiilor și intervenientului accesoriu a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Liudmila Casimova, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 192).

La 28 februarie 2020, Agenția Servicii Publice a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea cererii de recurs și menținerea deciziei instanței de apel (f.d. 193).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimații să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată participanților la proces, la 10 octombrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d. 175), însă date privind recepționarea deciziei instanței de apel la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului declarat de Liudmila Casimova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Liudmila Casimova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură

civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite instanței de judecată de a reține existența temeiului prevăzut la articolul 433 lit. a) Cod de procedură civilă. În atare condiții, conjunctura respectivă confirmă că marja de apreciere a instanței de recurs nu a fost disproporționată cu obiectivele securității raporturilor juridice și buneii administrări a justiției, după caz, s-a accentuat rolul instanței supreme de a interpreta uniform legea și de a soluționa litigiile apărute în cadrul aplicării legilor, în raport cu obiecțiile formulate în recurs. Deci, în opinia instanței, normele de drept nu au format un obstacol care să afecteze esența dreptului recurenteii de acces la instanță.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de articolul 6 parag. 1 din C.E.D.O., instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză și de trăsăturile speciale ale procedurii în ordine de recurs (a se vedea, inter alia, *Latourniere vs Franța*, 10 decembrie 2002, parag. 2; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). În concepția instanței europene, articolul 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind lipsit de șanse de succes (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag. 45; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag. 46; *Guelfucci vs Franța*, 3 iulie 2018, parag. 42 - 44). Aceste raționamente se transpun direct în cazul de față, de vreme ce esența și temeiurile din recursul dedus judecății, inclusiv și

argumentele din el, nu sunt în stare să afecteze legalitatea deciziei atacate sau a procedurii în ansamblu.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de către Liudmila Casimova urmează a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Liudmila Casimova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu